

Izstrādes procesā

1.	Dokumenta veids	Ministru kabineta noteikumi
2.	Dokumenta nosaukums	Ministru kabineta noteikumi „Noteikumi par vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss”.
3.	Politikas joma un nozare vai teritorija	Nodarbinātības un sociālā politika.
4.	Dokumenta mērķgrupas	Bēgļi un personas, kurām piešķirts alternatīvais statuss. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Nodarbinātības valsts aģentūra. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.
5.	Dokumenta mērķis un sākotnēji identificētas problēmas būtība	<p>Šobrīd saskaņā ar Patvēruma likumu bēglim pirmos 12 mēnešu pēc bēgļa statusa iegūšanas un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, pirmos deviņus mēnešus ir tiesības uz pabalstu, kas sedz uzturēšanās izmaksas, kā arī valsts valodas apguvei nepieciešamās izmaksas, ja personai nav cita iztikas avota. Pabalsta bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, apmēru un piešķiršanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2016.gada 12.jūlija noteikumi Nr. 457 „Noteikumi par pabalstu bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss” (turpmāk – noteikumi Nr.457).</p> <p>2017.gada 23.martā Saeimā provizotiski plānots pieņemt grozījumus Patvēruma likumā, kuri tostarp paredz mainīt uzturēšanās pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību, paredzot, ka, sākot ar 2017.gada 1.aprīli bēglim un personai ar alternatīvo statusu būs tiesības gan uz vienreizējo finansiālo atbalstu (turpmāk – atbalsts), gan uz pabalstu uzturēšanās izmaksu segšanai (turpmāk-pabalsts).</p> <p>Atbilstoši minētajiem grozījumiem tiesības saņemt pabalstu bēglim būs 10 mēnešus 12 mēnešu periodā no bēgļa statusa iegūšanas dienas. Alternatīvo statusu ieguvušai personai tiesības saņemt minēto pabalstu būs septiņus mēnešus 12 mēnešu periodā no alternatīvā statusa iegūšanas dienas.</p> <p>Atbilstoši Patvēruma likuma 53.panta divpadsmitajai daļai atbalsta un pabalsta</p>

	<p>apmēru, to piešķiršanas, izmaksas un izmaksas pārtraukšanas nosacījumus un kārtību nosaka Ministru kabinets.</p> <p>Līdz ar to ir izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss” (turpmāk- noteikumu projekts).</p> <p>Noteikumu projektā ir paredzēts, ka atbalsts pilngadīgai personai ir 278 euro, katram nākamajam ģimenes loceklim, t.sk. nepilngadīgam ģimenes loceklim – 194,00 euro. Savukārt nepilngadīgai personai bez pavadības atbalsta apmērs ir 194,00 euro. Vienreizējā finansiālā atbalsta apmērs ir līdzvērtīgs divu mēnešu uzturēšanās pabalstam atbilstoši noteikumos Nr.457 noteiktajam. atbalsts paredzēts, lai nodrošinātu personu, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss, ar finanšu līdzekļiem uzturēšanās izmaksu segšanai, kas var tikt izmantoti arī tam, lai minētā persona varētu segt pirmo īres iemaksu/garantiju. Vienreizējais finansiālais atbalsts paredzēts patstāvīgas dzīves uzsākšanai - ne tikai pirmās īres iemaksas vai drošības naudas samaksai par patstāvīgu dzīvesvietu, bet arī komunālajiem maksājumu, sadzīves priekšmetu u.c. izdevumu segšanai, kas rodas uzsākot patstāvīgu dzīvi ārpus patvēruma meklētāju izmitināšanas centra. Tā kā šajā posmā cits finansiālais atbalsts bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai nav pieejams, tas izmantojams arī ikdienas vajadzību izmaksu segšanai t.sk. pārtikas iegādei. Tādejādi izveidotā kārtība radīs priekšnosacījumus, lai minētās personas, kuras patvēruma procedūras laikā uzturējās patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā, to varētu atstāt.</p> <p>Atbalstu piešķir un izmaksā Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (turpmāk – pārvalde). Lai atbalstu saņemtu, personai viena mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, personīgi jāierodas pārvaldē, jāuzrāda personu apliecinošs dokuments un</p>
--	---

	<p>jāiesniedz iesniegums par atbalsta piešķiršanu. Pilngadīgajiem ģimenes locekļiem, savstarpēji vienojoties, iesniegumos jānorāda, kura persona pieprasa pabalstu kā pirmais ģimenes loceklis un kura kā nākamais ģimenes loceklis.</p> <p>Atbalstu pārvalde vienas nedēļas laikā no lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas dienas pārskaita uz personas iesniegumā norādīto Latvijas Republikas kredītiestādes kontu vai pasta norēķinu sistēmas kontu.</p> <p>Savukārt pabalstu piešķir un izmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – aģentūra). Pabalsta apmērs atbilst noteikumos Nr.457 noteiktajam uzturēšanās pabalstam. Pabalsta apmērs pilngadīgai personai ir 139,00 euro mēnesī. Ja personas ir ģimenes locekļi, tad pirmajam ģimenes loceklim pabalsts ir 139,00 euro un katram nākamajam ģimenes loceklim – 97,00 euro mēnesī. Pabalsta apmērs nepilngadīgai personai bez pavadības ir 97,00 euro. Vienlaikus jāatzīmē, ka atbalsta noteikšana divu mēnešu uzturēšanās pabalsta apmērā tiek veikta uz pabalsta izmaksas ilguma saīsināšanas rēķina, tas ir bēglim to saīsinot no 12 uz 10 mēnešiem un personai ar alternatīvo statusu no 9 uz 7 mēnešiem. Tādējādi kopējais finansējuma apmērs attiecībā uz pabalsta izmaksu netiek palielināts.</p> <p>Vienlaikus paredzēts atteikties no valsts valodas apguvei nepieciešamo izmaksu segšanas, jo šobrīd valsts valodas apguvei paredzētais maksimālais kompensējamo izdevumu apmērs (49,80 euro) nesedz valodas mācību izmaksas, šāda pabalsta administrēšanas izmaksas ir salīdzinoši lielas pret plānoto ieguvumu. Turklāt valsts valodas apguvi ar vienādu mērķi – pilnveidot valsts valodas zināšanas patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu – pašreiz nodrošina dažādas institūcijas (Latviešu valodas aģentūra, Nodarbinātības valsts aģentūra, Kultūras ministrija).</p> <p>Noteikumi paredz, ka pilngadīgie ģimenes locekļi, savstarpēji vienojoties, savos iesniegumos norāda, kura persona pieprasa pabalstu kā pirmais ģimenes loceklis un kura kā nākamais ģimenes loceklis.</p>
--	---

		<p>Lai saņemtu pabalstu, tā pieprasītājs aģentūrā uzrāda personu apliecinošu dokumentu un iesniedz iesniegumu par pabalsta piešķiršanu.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka pabalsta izmaksas periodā pilngadīgajiem ģimenes locekļiem ir tiesības mainīt pirmā ģimenes locekļa statusu un ģimenes locekli, kurš saņem pabalstu par nepilngadīgajiem ģimenes locekļiem.</p> <p>Aģentūra var atteikt pabalsta piešķiršanu, ja persona neatbilst pabalsta piešķiršanas nosacījumiem, kas noteikti Patvēruma likuma 53.panta piektajā un septītajā daļā un šajos noteikumos, vai ja pabalsta pieprasītājs iesniegumā par pabalsta piešķiršanu ir sniedzis nepatiesas ziņas.</p> <p>Noteikumu projekts arī paredz, ka pārvalde ne retāk kā reizi nedēļā elektroniski iesniedz aģentūrā informāciju par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu lēmumiem par statusa piešķiršanu.</p> <p>Savukārt Nodarbinātības valsts aģentūra ne retāk kā reizi nedēļā elektroniski iesniedz aģentūrā informāciju par to, vai personai ir bezdarbnieka vai darba meklētāja statuss un vai tā pilda attiecīgos pienākumus.</p> <p>Iesniegumu par pabalsta piešķiršanu aģentūra izskata un lēmumu par pabalsta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt pabalstu pieņem divu nedēļu laikā pēc iesnieguma saņemšanas.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka pabalstu sāk izmaksāt ne vēlāk kā nākamajā kalendāra mēnesī pēc pabalsta piešķiršanas dienas un to izmaksā reizi mēnesī par iepriekšējo mēnesi. Pabalstu nepilngadīgajai personai pārskaita viņas likumiskajam pārstāvim.</p> <p>Ja pilngadīgai personai pabalsta izmaksu pārtrauc vai aptur, pabalsta izmaksa par nepilngadīgo ģimenes locekli tiek turpināta par Patvēruma likuma 53.panta piektajā daļā noteikto periodu.</p> <p>To pabalstu izmaksu un kārtību, kurus pārvalde piešķirusi un izmaksā līdz 2017. gada 31.martam, tai skaitā valsts valodas apguvei, ar 2017. gada 1.aprīli pārņem aģentūra.</p>
6.	Dokumenta izstrādes laiks un plānotā virzība	Plānots iesniegt Valsts kancelejā 2017.gada martā.

7.	Dokumenti	Ministru kabineta noteikumi un anotācija
8.	Sabiedrības pārstāvju iespējas līdzdarboties	Sabiedrībai ir tiesības līdzdarboties grozījumu projekta izstrādē elektroniski, telefoniski vai klātienē.
9.	Pieteikšanās līdzdalībai	Savu viedokli sabiedrības pārstāvji aicināti izteikt elektroniski, rakstot uz e-pastu Inese.Upite@lm.gov.lv līdz 2017.gada 21.martam .
10.	Cita informācija	Nav.
11.	Atbildīgā amatpersona	Labklājības ministrijas Sociālās apdrošināšanas vecākā eksperte Inese Upīte (Inese.Upite@lm.gov.lv , tālr.67021687).